

KOVACS ISTVAN

Gépjárművekkel kapcsolatos csalás nyomozása

A Szentgál és Vidéke Takarékszövetkezet feljelentése alapján a Budapesti Rendőr-főkapitányság egyik helyi szerve eljárást folytatott K. S. ellen a következő tényállás miatt: a Szentgál és Vidéke Takarékszövetkezet szállítói szerződést kötött a feljelentett személlyel, K. S.-sel egy 2007-es évjáratú Mercedes Benz R 320 CDI típusú személygépkocsi beszerzésére. A szerződésben K. S. vállalta, hogy a járművet 2008. július 1. és 7. napja közötti időpontban leszállítja. Az ügylet teljesítésére négy millió forint előleget vett fel, amelyet a Szentgál és Vidéke Takarékszövetkezet az általa megadott bankszámlára átutalt. K. S. a teljesítésnek nem tett eleget, indokként az ügyintézés során váratlanul felmerülő nehézségeket említett, amelyek kiküszöbölésére további kétezer eurót vett át a takarékszövetkezet képviselőjétől. A gépkocsi leszállítása a módosított határidőre sem történt meg, majd K. S. megszakította a kapcsolatot a megrendelővel, az átvett összegekkel nem számolt el, így az általa okozott kár négy millió forint, valamint kétezer euró.

A feljelentés vizsgálatok a hatóság jelentős kárt okozó csalás büntetésének alapos gyanúja miatt nyomozást rendelt el ismeretlen tettes ellen. (A nyomozás folyamán később megállapítható lett, hogy a bűncselekmény elkövetésével megalapozottan gyanúsítható személy a történeti tényálláson kívül több hasonló jellegű és más cselekményt követett el, így a nyomozást kiterjesztettük bünszervezetben elkövetett lopás, adócsalás vonatkozásában is.)

Az elkövetés módja

A feljelentés vizsgálatok első lépésben adatgyűjtést végeztünk annak megállapítása céljából, hogy a feljelentett személy ellen folyik-e büntetőeljárás, és ha igen, milyen történeti tényállás alapján, és legfőképpen hol és mikor követett el hasonló vagy ugyanilyen jellegű cselekményeket. A rendőrség Robotzsaru rendszerének segítségével országos keresést folytattunk a feljelentett személy ellen. A keresés fontos, hiszen ha van más büntetőeljárás, kiküszöbölhetjük a párhuzamos eljárásokat, megvizsgálhatjuk, hogy fennállnak-e az egyesítés feltételei, illetve ez már megerősítő információ is lehet a nyomozó

HÍRES BŰNÜGYEK, TANULSÁGOS NYOMOZÁSOK

hatóság számára, hogy nevezett ellen több büntetőeljárás is van folyamatban, így szándéka valószínűsíthetően ez esetben is a károkozás, a tévedésbe ejtés. A Robotzsarun kívül lehetőségünk volt a Netzsarú rendszerben is kutatni, így megállapítottuk, hogy K. S. ellen több párhuzamos eljárás is indult.

A Budapesti Rendőr-főkapitányság, valamint a Pest Megyei Rendőr-főkapitányság helyi szervei K. S. ellen indított büntetőeljárásai közül a következőkre derült fény: *B. B.* sérelmére nyolcszázkilencvenezer; *dr. Sz. K.* sérelmére kétmillió-kétszázézer; *Sz. A.* sérelmére másfél millió; *H. L.* sérelmére ötszázhetvenezer; *T. L.* sérelmére hatmillió; *T. Z.* sérelmére négymilliónyolcszázézer; *K. B.* sérelmére százötvenezer; *M. I.* sérelmére egymillió-hatszázézer forint értékű csalást követett el.

A nyomozó hatóságok együttműködése érdekében megkereséssel éltünk, hogy betekinthessünk az általuk elrendelt nyomozásokba. Így sikerült beszerezni az összes elrendelt nyomozás első ügyiratpéldányát, ezek tanulmányozása után megállapítottuk, hogy a tényállások megegyeznek. Tekintettel arra, hogy az elkövető, a cselekmény, valamint a sértettek köre megegyezik, és időrendben elsőnek rendeltük el a K. S. elleni nyomozást, így a célszerűség elvét betartva, a bűnügyek egyesítése mellett döntöttünk.

Az immár egyesített nyomozás folyamán a sértetteket tanúként hallgattuk ki. A tanúkihallgatásokon a sértettek K. S. gyanúsított cselekményeiről a következőket adták elő: a használatú.hu internetes oldalon találtak egy az igényeiknek megfelelő Mercedes B típusú gépkocsit, így felvették a kapcsolatot a hirdetővel, majd a cég ügyvezetője, K. S. által elmondottak alapján megrendelték a gépkocsit és megkötötték egy szerződést (Szállítói előszerződés használt gépjárműre). A szerződésben meghatározták a szállítás határnapját, valamint a szerződés aláírásakor átadandó előlegeket. A szerződésben rögzített határnapra K. S. különböző okokra hivatkozással nem szállította le a megrendelt gépjárműveket, illetve az előleget sem utalta vissza a sértetteknek, így ők felmondták a szerződést, és felszólították, hogy négy napon belül fizesse vissza a pénzt, ez azonban a mai napig nem történt meg.

Annak érdekében, hogy a polgári jogi szerződésszegést elkülönítsük a büntető törvénykönyvben tilalmazott magatartásként megjelölt csalástól, a következő nyomozati cselekményeket hajtottuk végre.

A tanúkihallgatásokon kiderült, hogy K. S. a sértettek sérelmére elkövetett csalássorozatokat kapcsán hol magánszemélyként, hol pedig különböző cégek képviselőjeként szedte be a gépjárművekre szánt pénzösszegeket.

A cégbíróshoz fordultunk, annak megállapítása céljából, hogy ezeknek a cégeknek milyen a profiljuk, állnak-e felszámolási vagy csődeljárás alatt,

végezhetnek-e gazdasági tevékenységet. Kiderült, hogy a cégek folyamatos gazdasági tevékenységet végeznek, a cégek profilja viszont nem teljesen egyezett az autókereskedelem – így a gépjárművek külföldről történő behozatala, valamint adásvétele – profiljával. Az egyik cég például női ruha exportjával/importjával foglalkozott. Lehetőségünk volt az online cégtár adatbázisából kinyomtatni a cégadatlapokat, ezek vizsgálatakor megállapítottuk, hogy a cég, amelynek képviselőjében K. S. eljár, a szerződéskötések pillanatában már felszámolási eljárás alatt állt, ez újabb bizonyíték arra vonatkozóan, hogy szándéka, illetve magatartása a tévedésbe ejtésre irányul, hiszen a szerződések megkötésekor már nem volt reális esélye arra, hogy ő a szerződésben foglaltakat teljesítse, hiszen a cégeknek nincsen bevételük.

Hogy ezt a vonalat tovább erősítsük, megkerestük a Nemzeti Adó- és Vámhivatalt, hogy megtudjuk, nevezett nyújtott-e be adóbevallást, vagyis van-e bevételi forrása, van-e jövedelme. A NAV megerősítette a gyanúnkat: nevezett jóval a szerződéskötések előtt nyújtott be utójára adóbevallást. Az Országos Egészségügyi Pénztár nemmel válaszolt arra kérdésünkre, hogy K. S.-nek vagy a családjában valakinek van-e bejelentett munkahelye, kap-e szociális járandóságot. Mindez azért volt fontos, hogy megerősítsük a tévedésbe ejtést és tévedésben tartást mint a család elkövetési magatartását.

Tekintettel arra, hogy mindegyik sértett ugyanazt, a hirdetésben szereplő mobiltelefonszámot adta meg, ezért a nyomozás további szakaszában megkerestük az illetékes telefonszolgáltatót a cellapozíciók, valamint a híváslisták elemzése és értékelése céljából. A mobilszolgáltató soron kívül megküldte az adott időszak hívásforgalmazását, ebből megállapítottuk, hogy a kapcsolatfelvétel sikertelen volt: K. S. a pénztárvétel után már elérhetetlenné vált a sértettek számára.

A sértetteknek nyolc fényképből álló tablót készítettünk: mindegyikük felismerte K. S.-t mint a bűncselekmény elkövetésével megalapozottan gyanúsítható személyt.

A nyomozás további szakaszában a bűnügyi nyilvántartóhoz fordultunk, hogy megállapítsuk, K. S. melyik nyilvántartásban szerepel. Kiderült, hogy van priusza, ellene több ügy miatt (csalás, sikkasztás, magánokirat-hamisítás) az illetékes ügyészség vádat emelt, vagy az illetékes bíróság büntetést, intézkedést szabott ki.

Tekintettel arra, hogy a hatóságnak elegendő bizonyíték állt a rendelkezésére, nevezett gyanúsítottként idéztük, de ő nem jelent meg, sosem mentet ki magát, így egy összehangolt akció keretében bűncselekmény megalapozott gyanújának elkövetése miatt elfogták, majd előállították az eljáró hatósághoz.

A gyanúsítottnál tartott házkutatáson a hatóságnak rengeteg gépjárművel kapcsolatos okirati bizonyítékot sikerült beszereznie, ezek eredetét az Interpollal történt szoros együttműködés, valamint jogsegély formájában tisztáztuk. A házkutatáson a gépjárművekkel kapcsolatban forgalmi engedélyeket, rendszámablákat, üres, biankó adásvételi szerződéseket, bélyegzőket, cégbélyegzőket, valamint üzemben tartási, tulajdonosi szerződéseket is sikerült lefoglalnunk.

Az házkutatáskor beszerzett bűnjelekről kiderült, hogy az autók beszállítása külföldről történt, így regisztrációs adó megfizetésére voltak kötelezettek.

Az ellenőrzéseken központi szerepe van az közösségi adószám-megerősítő rendszernek (VAT Information Exchange System; VIES). A közösségen belüli ügyletek kapcsán a VIES-ben vizsgálják, hogy az áfaregisztrált partnerre (szállítója, vevője) milyen típusú tranzakciókat milyen értékben jelentett az összesítő nyilatkozatában.

Az Interpollal történő együttműködés keretében megállapítottuk, hogy a VIES-ben több külföldi szám is szerepel, amely a gépjárművek külföldi behozatalához kapcsolódik, és a fő cég, amely a gépjárművekkel kapcsolatos kereskedelmet végzi, az nem K. S. két vállalkozása, hanem egy harmadik.

Nevezett gyanúsítottként kihallgatta a hatóság, majd őrizetbe vette, és előterjesztést tett előzetes letartóztatásának indítványozására, amelynek a kerületi ügyészség, majd az aktuális nyomozási bíró helyt adott és elrendelt.

K. S. kezdetben passzív magatartást tanúsított, nem működött együtt a hatósággal. A kriminalisztikai eljárásokra, valamint arra tekintettel azonban, hogy védekezése megdőlni látszott, folytatólagos kihallgatásán az okirati bizonyítékok hatására részben felfedte a kapcsolatot a harmadik cég és az általa elkövetett cselekmények tekintetében, megnevezte azt, aki „nagyban” végzi az ilyen cselekményeket: *íjf. B. Z.-t.*

A Közigazgatási és Elektronikus Közszolgáltatások Központi Hivatalának segítségével családfakutatást végeztünk, és megállapítottuk, hogy az édesapa, *id. B. Z.* igen érdekelt a cég ügyleteiben, így kihallgatása elkerülhetetlen volt az eljárásban. Tanúként hallgattuk ki, és tekintettel igazmondási kötelezettségére, mindent elmondott a cégekről, az autókról, valamint hogy fia ellen már több hazai, európai és nemzetközi elfogatóparancs van érvényben sikkasztás, okirat-hamisítás és csalás elkövetésének megalapozott gyanúja miatt. Mentességi jogára hivatkozva nem tett terhelő vallomást a fiára.

Nevezett lakcímén, valamint a cég telephelyein, fiókhelyén és székhelyén újabb házkutatást tartottunk, amelynek során forgalmi engedélyeket, rendszámablákat, üres, biankó adásvételi szerződéseket, bélyegzőket, cégbélyeg-

zőket, valamint üzemen tartási, tulajdonosi szerződéseket is sikerült lefoglalnunk. E nyomozati cselekmény megalapozta id. B. Z. eljárásjogi pozícióját is.

Az eljárás folyamán, valamint a céginformációs adatbázisból és az id. B. Z.-nél tartott házkutatásból származó okirati bizonyítékok alapján megállapítható volt, hogy a cég névleges ügyvezetője E. F., a bt. irányítását azonban nem ő, hanem idősebb B. Z. végezte, együttműködve a további büntársakkal. Igaz, hogy E. F. névleges ügyvezetői szerepkört töltött be, büntetőjogi felelőssége, valamint a társaságiadó-jogból származó felelősségnek vizsgálata azonban élesen elhatárolódik az eljárás folyamán. A hatóság tervezte a kihallgatását, de időközben elhalálozott.

A sikeres felderítés érdekében megkerestük a Nemzeti Adó- és Vámhivatalt, hogy az általunk a nyomozás idején felderített cégekkel kapcsolatban folytattak-e eljárást, ha igen, mikor és legfőképpen miért. A NAV megküldte az iratanyagokat, ebből kiderült, hogy a cégek kapcsán a NAV már folytatott eljárást, adócsalás, csődbüntetés, valamint különböző gazdasági bűncselekmények vonatkozásában. A beszerzett okirati bizonyítékok között volt E. F. valómása is, egy olyan nyilatkozat, amelyet a hatóság előtt az igazmondási kötelezettségére való kioktatás keretében tett. Ebben részletesen feltárja személyes érintettségét a bt. nevében végzett jogellenes cselekmények vonatkozásában, továbbá elmondja, hogy cselekményeit kinek a megbízásából, kinek a felügyelete alatt és kinek az érdekében követte el. Nyilatkozata szerint E. tudta, hogy a bt. gépjármű-kereskedelemmel foglalkozik, de az adóhatóság megkereséséig nem tudta, hogy ő a bt. beltagja. Egy ismerőse vette rá, hogy keresetkiegészítés gyanánt lépjen be a cégbe kültagnaként. Elmondása szerint a cég használtautó-kereskedelemmel foglalkozott, és az ismerősével való szóbeli megállapodása értelmében ő autónként tízezer forintot kapott, miközben a cég érdekében semmilyen tevékenységet nem végzett.

E. F. nyilatkozatából azonban megtudható, hogy valójában egy olyan akaratihás megállapodás született a korábbi és az új tulajdonos között, amelyben B. Z. megtévesztette E.-t abban, hogy neki kültagnak kellene lennie, miközben az erről mit sem tudó E. valójában beltági jogviszonyba került.

Továbbá azt is bizonyítja, hogy B. vallomásaival ellentétben nem E., hanem B. volt a kezdeményező abban, hogy a B. irányítása alatt használtgépkocsi-kereskedelemmel foglalkozó bt. „10.000 Ft jutalékokat” fizessen E. számára minden behozott gépkocsi után.

Tovább részletezve E. nyilatkozatát, kiderül, hogy E. dolga az volt, hogy egy-két hetente B. Z.-vel bement a Budapest Bankba és nagyobb összegeket vett fel, amelyeket átadott neki, ebből kapott alkalmanként tízezer forintot.

Ezenkívül az ő dolga volt átvenni a gépjárművek eredetiségét igazoló, postán érkező határozatokat, illetve meghatalmazásokat írt alá, amelyekkel B. átvethette a gépjárműveket. A cég könyveléséről csak annyit tudott, hogy B. ismerőse a könyvelő.

E. F. látszattevékenysége és színlelt jogviszonya láthatóan B. tényleges tevékenységét takarta. Az is nyilvánvaló, hogy az E. által átadott pénzeket B. „kezelte”, és az is, hogy ezekkel a pénzekkel – bizonylatok, elismervények és könyvvitel hiányában – E. nem számolhatott el.

E beszerzett tanúvallomás nagyban segítette a nyomozó hatóság munkáját, hiszen újabb bizonyíték volt a kezünkben ahhoz, hogy a szervezetten elkövetett gépjármű-csalássorozat elkövetői rendőrkre kerüljenek.

Ez után folytatólagos gyanúsítottí kihallgatásán id. B. Z.-t szembesítettük a szóban forgó vallomással, ennek következtében megtört, és a következőket mondta. A bt. működése idején öt hónapig foglalkozott gépkocsi-behozattal (a fia itthon tartózkodásának idején). Az esetek nagy többségében feltehetően nem a fia vagy E. ment ki külföldre a gépkocsikért, pusztán annak adminisztrációját végezték. Ennek során a gépkocsik a bt. nevében kerültek be az országba, illetve lettek honosítva, majd értékesítve. Egy szervezett hálózat gondoskodott arról, hogy a gépkocsikat ténylegesen megvegyék, behozzák, honosítsák, tárolják, javítsák és értékesítsék magyarországi vevőknek.

Az ügyletek jellemzően azonos forgatókönyv szerint zajlottak, ennek a lényege, hogy a tőkét nyújtó fő érdekelt (kereskedés vagy magánszemély) nem adja a nevét az ügylet semmilyen szintjéhez, bár végig ő irányítja, felügyeli, szervezi és bonyolítja le az összes kereskedelmi és munkafázist. Amikor az ügylet végén a magyar vevőnek értékesítik az autót, akkor a számlát a bt.-vel állítattják ki, de az árbevétel a fő érdekeltre jut.

Ez adminisztratív és pénzgazdálkodási szempontból rendkívüli szervezethegre utal. Ahhoz, hogy a szóban forgó fantomcég jó nevű autókereskedések sokaságának megfeleljen arra, hogy rajta keresztül vonjanak ki a saját gazdálkodásukból árbevételt, háttér-megegyezésnek kellett lennie arról is, hogy ugyanaz a cég alkalmas az összes hátréfolymat lebonyolítására is, és van olyan alkalmas személyzet e cég környezetében, amely képes fenntartani ezt a működést. Ehhez az ügyben szereplő összes személy akarategysége kellett.

Ezt a bizonyos szükséges személyzetet, amelyik képes volt lebonyolítani a teljes nemzetközi kereskedelmet, a hazai értékesítést, szervizelést és forgalomba helyezést, szükségszerűen legalább részben az egyes érintett autókereskedések vezetése és személyzete, valamint egy olyan megbízható háttérberekből álló szervezet kellett hogy segítse, amelyik garanciát jelentett a

látszólag legálisan működő kereskedések tulajdonosainak és vezetőinek arra, hogy a sok százezeres forgalmat ezen a fiktív rendszeren keresztül bonyolítsák le, miközben a bt.-nek nem volt saját infrastruktúrája és szervezete. E rendszer működtetésének célja nem lehetett más, mint a teljes értékesítésre jutó árbevétel feletti folyamatos rendelkezés, anélkül hogy ez az árbevétel adóalapként az egyes kereskedések gazdálkodásában megjelenjen. Ahhoz azonban, hogy ezek a kereskedések folyamatosan „pult alól” értékesíthesse-nek, ehhez más nevében – konkrétan a fantomcégek nevében – kellett az adásvételi szerződéseket megkötniük, miközben minden más tevékenységet (például finanszírozás, beszámítás) a saját nevükben végeztek. Ez a legalizált tevékenység nyilvánvalóan eredményes volt a kereskedéseknek, de igazi haszonnal az illegális tevékenység járt. Amikor a fantomcégek nevében adták el a gépkocsikat, akkor ezek a bevételek nem kerültek a fantom cég gazdálkodásába, ezeket a pénzüsségeket az érintettek jogellenesen eltulajdonították.

A bt. esetében a folyamat jellemzően úgy zajlott, hogy a bt. által behozott – valójában a kereskedéshez kötődő személyek és háttéremberek által intézett módon a kereskedésbe kerülő – autót a bt.-t felhasználva, annak neve alatt futtatták át a teljes értékesítési láncolatán. Ehhez a folyamat korábbi szakaszában E. F. személyes közreműködését vették igénybe 2008-tól annyiban, hogy vele írtak alá meghatalmazásokat annak érdekében, hogy a gépkocsit behozassák külföldről.

Ezek után azonban – ahogyan E. egyre kevésbé akart részt venni az iratok aláírásában és a pénzek mozgásában – feltehetően már csak az ő aláírását és a pecsétet fénymásolva használták fel, de előfordult olyan eset is, amikor a bt. bélyegzőlenyomata fölé a kereskedésben dolgozó személy saját aláírása került. Az aláírást és a bélyegzőlenyomatot felhasználva a gépkocsibeszerzés és -értékesítés számos fázisában (több száz rendbeli elkövetés) követtek el magán-, illetve közokirat-hamisítást.

Annak érdekében, hogy a tanúkihallgatásokon, valamint a gyanúsítottak vallomásán túl ezt bizonyítani tudjuk, megkerestük a Közigazgatási és Elektronikus Közszolgáltatások Központi Hivatalát a magyarországi forgalomba helyezések és első adásvételek kapcsán kelt iratok beszerzése céljából. A válaszban egyértelműen látható volt a kereskedések pontos neve és címe, valamint a bt. nevében eljáró meghatalmazottak személye, köre.

Tekintettel arra, hogy az eljárás folyamán a nyomozó hatóság felfedte a bűncselekmény elkövetésével megalapozottan gyanúsíthatók körét, azt is meg kellett vizsgálnunk, hogy az üzletszerűsége és folytatatlanságán, vagy-

is az efféle bűncselekmények minősítő körülményein kívül milyen minősítést valósíthatnak meg az elkövetők cselekményei.

Meg kellett vizsgálnunk, hogy nevezettek cselekményei kimerítik-e a bűnszervezetben való elkövetés fogalmát.

A bűnszervezet fogalmát a Btk. 137. § 8. pontja határozza meg: három vagy több személyből álló, hosszabb időre szervezett, összehangoltan működő csoport, amelynek célja ötévi vagy ezt meghaladó szabadságvesztéssel büntetendő szándékos bűncselekmények elkövetése. A bűnszervezetben történő elkövetés általános minősítő körülmény, fennállása esetén a bűncselekmény büntetési tételének felső határa kétszeresére emelkedik, de nem haladhatja meg a húsz évet.

A bt. kapcsán közvetlenül érintettek vallomásainak összevetésekor, továbbá a tanúkihallgatások és az ekként összegyűjtött okirati bizonyítékok (számlák, adásvételi szerződések, írásminták) elemzéséből levonható az a következtetés, hogy a bt.-t 2007 tavasza és az E. F. halála közötti időszakban egy szervezett elkövetői kör úgy használta, hogy munkamegosztást alkalmaztak, magas fokon konspiráltak (gyakorlatilag egyetlenegy első magyarországi tulajdonosnak nem tűnt fel, hogy nem a bt.-től vásárolják meg az autót), nagy létszámban sorozatosan követték el az egyes bűncselekményeket, egyenként is jellemzően jelentős értékre, gondos tervezés, a tevékenység megszervezése és a belső fejelem mellett.

A munkamegosztás úgy zajlott, hogy külföldön gyakorlatilag állandó ügynökök vásárolták fel a Magyarországról kijelölt autókat, amelyeket komoly infrastruktúrával felszerelt kereskedésekbe szállítottak, szervezeten intézték a gépjárművek forgalomba helyezését és értékesítését, de az értékesítési végponton nem ezek a legális autókereskedések voltak az eladók, hanem azok a fantomcégek, amelyeknek a nevében a külföldi beszerzéstől a magyarországi értékesítésig a látszólagos megbízottak – akik valójában az ügyletek hasznélvezői – eljártak, majd a minden valószínűség szerint saját illegális forrásból származó pénzeszközöket maradéktalanul kivonták, eltulajdonították a fantomcégektől. Így történt a bt. esetében is.

Az autókereskedések könyvelői is a befolyásolható személyek közé tartoznak, hiszen nekik valamilyen szintű tudásuk kellett hogy legyen arról, hogy ha ezek a kereskedések gépkocsi-értékesítésekhez kapcsolódó szolgáltatásokat (például hitelügymintázás, biztosítás stb.) nyújtottak, akkor a gépkocsi értékesítése is végbe kellett hogy menjen, ami amúgy jelentős ráfordításokat is igényelt ezektől kereskedőcégektől (munkabérek, közművek díja, őrzés-védelem díja stb.).

Az így illegálisan befolyó és a haszonélvezőkhöz kerülő árbevétel ezen a módon kizárólag a kereskedések mögött állók illegális jövedelme, és tekintettel a tőke e kereskedelmi ágban ismert rendkívüli forgási sebességére, a befektetett tőkékük többszörösét kellett „nyermiük” illegális jövedelemként. Az ugyanebben a folyamatban a kereskedésekhez be nem folyó árbevétel pedig képes lett volna – tekintettel a ténylegesen felmerülő költségekre és ráfordításokra – lényegesen szolidabb módon ugyan, de egy igen nyereséges működést produkálni a kereskedésekben és jelentős adófizetési potenciálként is megjelenni.

A folyamat következménye a bt.-nél jogellenesen keletkeztetett behajthatatlan adókötelezettség, a kereskedéseknél a valóságostól lényegesen elmaradó adókötelezettség (elcsalt adó), a haszonszerző magánszemélyeknél pedig jelentős be nem vallott, bűncselekményből származó illegális jövedelem, amely tartalmazza a bt. által meg nem fizetett adó forrását is.

Lényeges azonban, hogyha a kereskedőcégeknél hamis okiratokkal próbálják rekonstruálni ezeket a múltbeli ügyleteket, akkor ehhez a továbbiakban olyan számviteli dokumentációt kell gyártaniuk, amely összefüggéseiben is és eredményében is lényegesen megváltoztatja a korábbi könyvelést, az adóbevallásokat és a mögöttes bizonylati állományt is.

Tekintettel arra, hogy a szervezetségre utaló magartatási formákat figyelembe vettük, illetve a bünszervezet fogalmi összetevői is megvalósultak, így a bűncselekmény minősítését kiterjesztettük bünszervezetben való részvételre is.

A könyvelést végző magánszemélyeket meggyanúsítottunk a bünszervezetben részvétellel és magánokirat-hamisítás vétségével, továbbá a bünszervezetben részvétellel és a folytatólagosan elkövetett magánokirat-hamisítás elkövetésével gyanúsíthatók a vámügyintézők is.

Az ügyben adócsalás is megállapítható volt, ez azonban a Nemzeti Adó- és Vámhivatal hatásköre, ezért rendelkezünk a bűnügy elkülönítéséről, majd a NAV-nak történő megküldéséről.

A bünszervezetben elkövetett csalás és magánokirat-hamisítások vonatkozásában a hatóság az ügyet vádemelési javaslattal zárta, és megküldte a kerületi ügyészségnek.

A felderítés tanulságai

Az ilyen típusú szervezett elkövetői kör felderítése hosszú időt igényel, jelen esetben a nyomozás alapesetben két évig tartott, majd az új alapügyben további nyomozati cselekmények végrehajtása is szükségessé válhat. Több

HÍRES BŰNÜGYEK, TANULSÁGOS NYOMOZÁSOK

mint egy év kellett ahhoz, hogy a gyanúsított által elmondottakat ellenőrizzük, majd ennek kapcsán az új gyanúsítottakat elszámoltassuk, védekezésüket ellenőrizhessük.

Szisztematikus elemző-értékelő tevékenységre, bizonyítási eljárásokra és szoros együttműködésre volt szükség ahhoz, hogy a tényállást maradéktalanul, hiánytalanul, szakszerűen és gyorsan felderíthessük.

A gazdasági bűncselekmények vonatkozásában mindig fontos cél, hogy a bűncselekménnyel okozott kár megtérüljön, vagy megteremtsük annak feltételeit.